

Ivašina, Natal'ja; Rudenka, Alena

**Příloha k článku: Ivašina N., Rudenka A.: Kognitivní diachronická onomaziologie:
pokus o slavistický výzkum (s. 1-6)**

Opera Slavica. 2005, vol. 15, iss. 2, pp. 1-4

ISSN 1211-7676

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/117747>

Access Date: 19. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Příloha k článku:

Ivašina N., Rudenka A.: Kognitivní diachronická onomaziologie: pokus o slavistický výzkum (s. 1-6)

Tabulka 1 („Zima”)

cílový koncept ₁	"zima – studené roční období (jedno ze čtyř)"														
forma cíle ₁	bělor.	rus.	ukr.	bulh.	mak.	srb.	charv.	slovín.	češ.	sloven.	pol.	hluž.	dluž.	polab.	kašub.
	зiмa	зiмa	зiмa	зiмa	зiмa	зiмa	zima	zima	zima	zima	zima	zyna	zyna	zaimá	zëma
proces/ vztah ₁	formální identita/ konceptuální identita														
forma zdroje ₁	зiмa	stus.		зiмa	stsl.				zima	stčeš.					
zdrojový koncept ₁	"zima – studené roční období (jedno ze čtyř)"														
proces/ vztah ₂	sémantické kalkování/ koncepční souvislost (metonymie)														
forma zdroje ₂	slov. (zima)														
zdrojový koncept ₂	"zima – studené roční období (jedno ze čtyř)"														
proces/ vztah ₃	sémantická derivace/ koncepční souvislost (synekdocha)														
forma zdroje ₃	praslov. *zima														
zdrojový koncept ₃	"zima – studené roční období (jedno ze dvou)", "chlad"														
proces/ vztah ₄	sémantická derivace/ koncepční souvislost (metonymie)														
forma zdroje ₄	ide.*ĝhei-														
zdrojový koncept ₄	"chlad"														
proces/ vztah ₅	? / koncepční podobnost (taxonomická superordinace)														
forma zdroje ₅	ide.*ĝhei-														
zdrojový koncept ₅	"snih"/ "děšt"														

cílový koncept ₁	"jaro – teplé roční období (jedno ze čtyř)"																
forma cíle ₁	slovín.	pol.	bělor.	rus.	ukr.	čes.	sloven.	hluž.	dluž.	bulh.	mak.	srb.	charv.	polab.	kasub.		
	vesna	wiosna	вясна	весна	весна	vesna (kníž.)	jaro	jar	naléćo	naléćo	пролет	пролет	пролеце	pril'otii	piżaimiá	zimk	
proces/vztah ₁	sémantické kalkování/ koncepční souvislost (metonymie)																
forma zdroje ₁																	
					strus. весна	stčeš. vesno	jěř										
zdrojový koncept ₁	"jaro – teplé roční období (jedno ze čtyř)"																
forma cíle ₂																	
					strus. весна (2)	stčeš. vesno (1)	jěř (2)	podletie (3)			stsl. весна (1)						
proces/vztah ₂	(1) sémantická derivace/ koncepční souvislost (synekdocha)					(2) sémantická derivace/ metonymie			(3) morfémová derivace (sufixace)/ koncepční souvislost (metonymie)				(4) morfémová derivace / metonymie				
forma zdroje ₂	praslov. *vesna (1)					praslov. *jarъ (2)			praslov. *lěto (3)				praslov. *zima(4)				
zdrojový koncept ₂	"jaro – teplé roční období (jedno ze dvou)"					"začátek teplého ročního období", "doba počátku polních prací"			"doba před létem"				"doba po zimě"				
proces/vztah ₃	sémantická derivace/ koncepční souvislost (metonymie)					sémantická derivace/ metonymie											
forma zdroje ₃	ide. *ues -					praslov. *jarъ											
zdrojový koncept ₃	"teplé roční období"					"doba síly, mládí a úrodnosti"											
proces/vztah ₄						sémantická derivace/ metonymie											
forma zdroje ₄						praslov. *jarъ											
zdrojový koncept ₄						"silný, mladý, úrodný"											

Příloha k článku:

Ivašina N., Rudenka A.: Kognitivní diachronická onomaziologie: pokus o slavistický výzkum (s. 1-6)

Tabulka 3 („Podzim“)

cílový koncept ₁	"podzim - jedno ze čtyř ročních období"															
forma cíle ₁	bělor.	rus.	ukr.	bulh.	MaK.	srb.	charv.	slovin.	pol.	kašub.	sloven.	češ.	hluz.	dluž.	polab.	
	восень	осень	осінь	есен	есен	jesen	jesen	jesen	jesien	jesėj	jesen	jesen (kniž).	podzim	пазыма	пазыма	preňã zaimã
proces/vztah ₁	formální identita/ konceptuální identita															
forma zdroje ₁	strus. <i>осень</i>															
zdrojový koncept ₁	"podzim - jedno ze čtyř ročních období"															
forma cíle ₂	strus.															
	<i>осенина</i>	<i>осень</i>														
proces/vztah ₂	sufixace/ metonymie		sémantické kalkování/ koncepční souvislost (metonymie)													
forma zdroje ₂	praslov. *jesenъ													<i>preňã zaimã</i>		
zdrojový koncept ₂	"podzim - jedno ze čtyř ročních období"															
proces/vztah ₃	sémantická derivace/ koncepční podobnost (taxonomická superordinace)											prefixace/ metonymie	tvorení us- táleného pojmeno- vání/ me- tonymie			
forma zdroje ₃	praslov. *jesenъ											praslov. *zima	<i>preňã + zaimã</i>			
zdrojový koncept ₃	"doba žní"											"doba před zimou"	"první" + "zima"			
proces/vztah ₄	sémantická derivace/ koncepční souvislost (metonymie)															
forma zdroje ₄	praslov. *jesenъ															
zdrojový koncept ₄	"žně, sklizeň obilí"															

cílový koncept ₁	"léto – teplé roční období (jedno ze čtyř)"															
forma cíle ₁	bělор.	rus.	ukr.		bulh.	mak.	srb.	charv.	slovín.	hluz.	dluž.	pol.	češ.	sloven.	polab.	kašub.
	<i>лeтa</i>	<i>лeтo</i>	<i>лiтo</i>		<i>лeтo</i>	<i>лeтo</i>	<i>лeтo</i>	<i>лeтo</i>	<i>poletje</i>	<i>lécó</i>	<i>lěše</i>	<i>lato</i>	<i>lěto</i>	<i>lato</i>	<i>l'otii</i>	<i>lato</i>
proces/ vztah ₁	formální identita/ konceptuální identita															
forma zdroje ₁	strus. <i>лeтo</i>		stsl. <i>лeтo</i>										střeš. <i>lěto</i>			
zdrojový koncept ₁	"léto – teplé roční období (jedno ze čtyř)"															
forma cíle ₂	strus.			stsl.												
	<i>лeтo</i>	<i>жaтвa</i>	<i>жaтвa</i>	<i>лeтo</i>												
proces/ vztah ₂	sémantická derivace/ metonymie		sémantická derivace/ metonymie		sémantická derivace/ metonymie				morfémová derivace/ metonymie				sémantická derivace/ metonymie			
forma zdroje ₂	praslov. *lěto		praslov. *žetva "žně"				praslov. *lěto									
zdrojový koncept ₂	"doba přechodu od zimy k létu, doba rozthřesení, zeslabování, oblevy, tepla"															
proces/ vztah ₃	morfémová derivace (sufixace)/ metonymie															
forma zdroje ₃	praslov. *lě-															
zdrojový koncept ₃	"zeslábnout"															